

OKRESNÁ PROKURATÚRA KOŠICE II
Mojmírova 5, 040 46 Košice 1

Číslo: 2 Pv 405/17/8803-3
EEČ: 2-64-1034-2017

Košice II 24.10.2017

U Z N E S E N I E

Trestná vec: obv. **XXXXX**
Trestný čin: prečin: úverový podvod podľa § 222 odsek 1 Trestného zákona
Rozhodol: prokurátorka Okresnej prokuratúry Košice II

Podľa § 215 odsek 1 písmeno b Trestného poriadku **zastavujem** trestné stíhanie obvinenej:

XXXXX

dátum narodenia: XXXXX
miesto narodenia: XXXXX
rodné priezvisko: XXXXX
trvalé bydlisko: XXXXX XXXXX
väzba: nie

ktorá je trestne stíhaná pre trestný čin:

- prečin: úverový podvod podľa § 222 odsek 1 Trestného zákona
štádium: dokonaný trestný čin
forma trestnej súčinnosti: jeden páchatel' vo veci

na tom skutkovom základe, že:

-v Košiciach, na ul. Tr.SNP č.16 dňa 19.01.2009 v presne nezistenom čase na základe telefonickkej žiadosti uzavrela úverovú zmluvu č. XXXXX, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 578,- Eur so spol. XXXXX XXXXX na tovaru, pričom v telefonickkej žiadosti uviedla nepravdivé údaje, že je zamestnaná u zamestnávateľa XXXXX XXXXX s čistým mesačným príjmom 497,- Eur, pričom dňa 29.05.2009 uhradila splátku vo výške 128,80,-€ , čím takto svojím konaním spôsobila spol. XXXXX škodu vo výške 707,66,-€,

lebo tento skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Odôvodnenie:

Uznesením vyšetrovateľa PZ Okresného riaditeľstva PZ v Košiciach, ÚJaKP, OJP Košice sp. zn. ORP-1580/5-OJP-KE-2010 zo dňa 12.08.2010 bolo podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku začaté trestné stíhanie a dňa 26.10.2010 podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku vznesené obvinenie XXXXX za prečin úverového

podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona, na tom skutkovom základe, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Uznesením vyšetrovateľa zo dňa 29.04.2011 bolo trestné stíhanie podľa § 228 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku prerušené. Keďže dôvod na prerušenie pominul, vydal vyšetrovateľ dňa 16.03.2012 uznesenie o pokračovaní v trestnom stíhaní podľa § 228 ods. 5 Tr. por. Uznesením vyšetrovateľa zo dňa 19.06.2012 bolo trestné stíhanie podľa § 228 ods. 2 písm. a) Trestného poriadku prerušené z dôvodu neprítomnosti obvinenej. Keďže dôvod na prerušenie pominul, vydal vyšetrovateľ dňa 07.08.2017 uznesenie o pokračovaní v trestnom stíhaní podľa § 228 ods. 5 Trestného poriadku.

Po skončení vyšetrovania a vyhodnotení skutkového stavu a vo veci zabezpečených listinných dôkazov, vyšetrovateľ PZ podal návrh na podanie obžaloby na obvinenú.

Preskúmaním uvedeného návrhu i celého vyšetrovacieho spisu, najmä s poukázaním na to, že pri posudzovaní otázky, či obvinená XXXXX naplnila znaky príslušného trestného činu, je nutné vziať do úvahy aj existenciu súkromnoprávneho vzťahu, v ktorom ako účastníci vystupovali obvinená a poškodený, som sa nestotožnila s predmetným návrhom a v rámci prokurátorského dozoru vykonávaného v prípravnom konaní v zmysle ustanovenia § 230 ods. 1 Trestného poriadku som dospela k právnomu záveru na odôvodnenosť zastaviť trestné stíhanie voči obvinenej XXXXX podľa § 215 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, nakoľko nie je tento skutok trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Tomuto konštatovaniu zodpovedajú aj výsledky realizovaného vyšetrovania, z ktorých vyplynulo, že konaním obvinenej XXXXX nedošlo k naplneniu pojmových znakov skutkovej podstaty prečinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona po stránke objektívnej, nakoľko sa v danom prípade jedná výlučne o občianskoprávny spor, ktorý by mal byť riešený výlučne v civilnom konaní.

V rámci vyšetrovania boli vo veci vypočutí svedkovia XXXXX, XXXXX ako aj vo veci boli zabezpečené listinné dôkazy, najmä úverová zmluva s prílohami a správy spol. XXXXX ktorými bol preukázaný a ustálený priebeh skutkového deja tak, ako je uvedené vo výrokovej časti uznesenia.

Obvinená XXXXX vo svojej výpovedi uviedla, že so spoločnosťou XXXXX uzavrela na základe telefonického žiadosti telefonicky zmluvu o úvere na sumu 578,-€. Svoje údaje diktovala telefonicky pracovníkovi spol. XXXXX Po schválení úveru jej zaslali na podpis zmluvu, ktorú po podpise zaslala naspäť. Úver začala splácať spolu s manželom v splátkach. Následne sa vystaňovali do Anglicka.

Splnomocnený zástupca poškodeného XXXXX vo svojich výpovediach uviedli, že obvinená XXXXX uzavrela telefonicky zmluvu o úvere č. XXXXX pričom uviedol nepravdivé údaje ohľadom svojho zamestnania, a to že je zamestnancom spol. XXXXX. Na podklade týchto údajov jej bol poskytnutý úver vo výške 578,- Eur. Po podpise zmluvy obvinená túto zaslala späť. Následne poštovou poukážkou bola na adresu obvinenej zaslaná suma 578,-€, ktorú si obvinená vyzdvihla. Ku dňu 09.03.2009 obvinená uhradila v nepravidelných splátkach sumu v celkovej výške

128,80,-€.

Z úverovej zmluvy č. XXXXX zo dňa 19.01.2009 uzavretej medzi poškodeným spol. XXXXX, ako veriteľom a obvinenou XXXXX, ako dlžníkom vyplýva, že jej predmetom bolo poskytnutie úveru vo výške 578,- Eur, ktorú sa obvinená zaviazala splatiť v 24-roch mesačných splátkach vo výške 36,68,- Eur. Ako ďalej zo zmluvy vyplýva, obvinená XXXXX uviedla, že je zamestnaná u zamestnávateľa spol. XXXXX s čistým mesačným príjmom 497,91,- Eur.

Zo správy ÚPSVaR je zrejmé, že obvinená XXXXX v čase podpísania úverovej zmluvy nebola evidovaná v jej evidencii.

Zo správy spol. XXXXX vyplýva, že obvinená XXXXX nebola jej zamestnancom.

Zo zabezpečených listinných dôkazných prostriedkov vyplýva, že poškodená spol. XXXXX nepožadovala od obvinenej žiadne doklady potvrdzujúce rozhodné skutočnosti preukazujúce jej zamestnanie a ani jej bonitu.

Trestný čin je protiprávny, ktorého znaky sú uvedené v Trestnom zákone, ak tento zákon neustanovuje inak. Pre naplnenie znakov každého trestného činu sa vyžaduje naplnenie všetkých pojmových znakov skutkovej podstaty, a to objektu a objektívnej stránky, subjektu a subjektívnej stránky ako súhrnu znakov, ktoré charakterizujú určité ľudské správanie ako trestný čin. Všetky tieto znaky tvoria jeden celok a len v prípade ich kumulatívneho naplnenia možno v jednotlivých prípadoch hovoriť o trestnom čine. Absencia čo i len jedného z týchto obligatórných znakov, ktoré nie sú vždy priamo v zákone výslovne uvedené, spôsobí to, že konkrétne ľudské správanie nie je možné podriaďiť pod zákonnú skutkovú podstatu žiadneho trestného činu uvedenú v osobitnej časti Trestného zákona.

Podľa § 222 ods. 1 Tr. zákona, kto vyláka od iného úver alebo zabezpečenie úveru tým, že ho uvedie do omylu v otázke splnenia podmienok na poskytnutie úveru alebo na splácanie úveru, a tak mu spôsobí malú škodu, potresce sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

Pri posudzovaní otázky, či páchatel' naplnil znaky príslušného trestného činu (typicky majetkovej povahy), je nutné vziať do úvahy aj prípadnú existenciu súkromnoprávneho vzťahu, v ktorom ako účastníci vystupovali páchatel' a poškodený a ktorý má význam pre konkrétnu trestnú vec. Pokiaľ ide o súkromnoprávny vzťah, je potrebné totiž trvať na tom, aby na ochranu svojich majetkových záujmov dbali predovšetkým samotní účastníci takéhoto vzťahu. Od týchto účastníkov je nutné požadovať, aby postupovali obozretne a aby dodržali aspoň elementárne zásady opatrnosti, obzvlášť ak sú pre to ľahko dosiahnuteľné prostriedky.

Za situácie, keď poškodený sám svojou zjavnou neopatrnosťou, ktorej sa mohol ľahko vyvarovať, pristúpil k neistej finančnej dispozícii a vynaložil finančné prostriedky, potom sa s dôsledkami tejto neistoty musí vysporiadať taktiež sám a to za použitia prostriedkov súkromného práva. Z hľadiska princípov, na ktorých je založený demokratický štát je neprijateľné, aby trestným postihom jedného účastníka súkromnoprávneho vzťahu bola nahradzovaná nevyhnutná miera opatrnosti druhého

účastníka pri ochrane vlastných práv a majetkových záujmov. Trestným postihom nie je možné nahrádzať inštitúty iných právnych odvetví, ktoré sú určené na ochranu majetkových práv a záujmov.

Vychádzajúc z vyššie uvedeného nemožno posudzovanú trestnú vec hodnotiť inak ako tak, že poškodená spol. XXXXX., ako účastník súkromnoprávneho vzťahu evidentne nedbala na minimálnu mieru zodpovedajúcu ochrany svojich práv a majetkových záujmov, vedome zanedbala mieru opatrnosti, keď si neoverila ľahko dostupné informácie významné pre rozhodnutie o poskytnutí úveru. Ako vyplynulo z vykonaného dokazovania poškodená spol. XXXXX pri poskytnutí úveru vychádzala len z telefonických tvrdení obvinenej XXXXX, pričom žiadne iné dodatočné informácie od obvinenej k jej finančnej situácii nevyžadovala (predložením dokladov súvisiacich s jej zamestnaním, a to pracovnej zmluvy, potvrdenia o príjme, resp. výplatnej pásky) a ani si tieto informácie žiadnym spôsobom nezisťovala (či obvinená je zamestnancom tejto spoločnosti). Je pritom nepochybné, že disponuje dostatkom kvalifikovaného personálu a ďalších prostriedkov, aby pri zachovaní potrebnej opatrnosti tieto informácie získala. Navyše ako vyplýva z obchodného registra, poškodený sa venuje podnikateľskej činnosti poskytovania úverov od roku 2001, a preto musí mať dostatok skúsenosti s tým, ako hodnoverne posúdiť platobnú schopnosť žiadateľa o úver a tým predísť, resp. v čo najväčšej miere minimalizovať riziko nesplácania úverov. Poškodená spol. XXXXX tak vedome riskuje, pokiaľ takýmto spôsobom poskytuje úvery pravdepodobne vedená snahou o dosiahnutie, čo najväčšieho objemu obchodov. Potom by však bolo v rozpore s princípmi, na ktorých je založený právny štát, aby trestným postihom jedného účastníka súkromnoprávneho vzťahu bola nahrádzovaná nevyhnutná miera opatrnosti druhého účastníka pri ochrane vlastných práv a záujmov. Trestným postihom nie je predsa možné nahrádzať inštitúty iných právnych odvetví určené k ochrane majetkových práv a záujmov.

V tejto súvislosti k znakom základnej skutkovej podstaty trestného činu úverového podvodu je potrebné uviesť, že len uvedenie určitých nepravdivých skutočností nie je možné, samo o sebe, považovať za „uvedenie do omylu“ v zmysle základnej skutkovej podstaty trestného činu, pretože „uvádzanie, či deklarovanie nepravdy“ nič nehovorí o tom, či tieto nepravdivé skutočnosti boli alebo mohli byť aj objektívne spôsobilé oklamať klamanú osobu (ide o posudzovanie spôsobilosti, či nespôsobilosti použitého prostriedku oklamať poškodeného), respektíve, či k oklamaniu poškodeného došlo len preto, že ten celkom (hrubo) zanedbal svoju povinnosť (všeobecnú prevenčnú povinnosť vyplývajúcu z § 415 Občianskeho zákonníka) a zjavne konal bez dodržania určenej miery opatrnosti. V takomto prípade možno hovoriť o tom, že k škode na majetku poškodeného došlo výhradne v príčinnej súvislosti s porušením povinnosti na strane poškodeného, t. j. s porušením obvyklej miery opatrnosti, pretože za jej bežného dodržania by bolo vylúčené oklamanie poškodeného, teda išlo o konanie nespôsobilé uviesť niekoho do omylu a spôsobilým sa stalo len a výlučne vďaka zjavnému porušeniu obvyklej miery opatrnosti zo strany poškodeného.

Na základe uvedeného mám za to, že v predmetnom prípade neboli naplnené všetky znaky skutkovej podstaty prečin úverového podvodu, konkrétne znak spočívajúci v uvedení do omylu. Ku škode na majetku poškodeného došlo výlučne z dôvodu zjavného porušenia obvyklej miery opatrnosti, pričom poškodená spoločnosť

mohla jednoducho odhaliť nepravdivosť údajov uvádzaných obvineným, avšak za týmto účelom nevykonala žiadnu aktivitu, nakoľko tú vykonala až potom, čo obvinený nesplácal úver.

Podľa § 215 ods. 1 písm. b/ Tr. poriadku *prokurátor zastaví trestné stíhanie, ak nie je skutok trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.*

Vzhľadom na uvedené dôvody bolo potrebné rozhodnúť tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať orgánu, ktorý rozhodnutie vydal, do troch dní od oznámenia uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok. (§ 185 a nasl. Tr. por.)

JUDr. Gabriela Andrásiová
prokurátorka